

Febrer molt plujós a les terres de Lleida, sud del Maresme i parts més elevades del Prepirineu i Pirineu Occidental

- El febrer s'ha de qualificar de càlid a Catalunya, especialment a la conurbació de Barcelona, i a àmplies zones del Prelitoral, de la depressió Central i del Prepirineu
- El mes ha estat normal o plujós a gran part de Catalunya i molt plujós a les parts més elevades del Prepirineu i Pirineu occidental, les terres de Lleida i sud del Maresme

Situació general

El febrer s'ha caracteritzat per un temps no tan extrem com els mesos de desembre i gener. L'anomalia de temperatura per sobre dels +3 °C no s'ha registrat a cap punt del territori català i en algunes ocasions s'ha situat per sobre dels +2,5 °C, mentre que pluviomètricament ha estat normal o plujós a gran part del Principat.

La situació meteorològica ha estat dominada per vent de ponent, afavorint el pas de fins a vuit sistemes frontals. Aquest tipus de configuració es caracteritza per un domini del vent de ponent que provoca, d'una banda, una inhibició de les masses d'aire procedents d'altres latituds i, de l'altra, precipitació a l'oest de Catalunya.

Episodis de precipitació

El primer episodi va afectar el país entre els dies 9 i 13, deixant quantitats abundants de precipitació al quadrant nord-occidental del país, i va ser provocada per una situació del nord-oest. Les precipitacions més destacades registrades a la Xarxa d'Estacions Automàtiques (XEMA) i a la Xarxa d'Observadors Meteorològics (XOM), gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), van ser: 61,7 mm a Sant Joan de Toran (la Val d'Aran); 45,1 mm a Sasseuva (2.228 m), a la Val d'Aran; 42,5 mm a Certascan (2.400 m), al Pallars Sobirà; i 41,9 mm al Port del Comte (2.316 m), al Solsonès.

Entre els dies 14 i 16 de febrer una pertorbació va creuar Catalunya deixant acumulacions destacades de precipitació al Pirineu i al quadrant nord-est de

■ Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016 ■

Catalunya. A més, el flux del nord que va caracteritzar la configuració sinòptica va provocar una davallada tèrmica i precipitació en forma de neu a partir dels 1.000 m:

- Les quantitats més importants registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser 68,5 mm a Mataró - Can Canyelles (Maresme); els 51,0 mm al Lac Redon (2.247 m), a la Val d'Aran; els 39,4 mm al Pantà de Darnius - Boadella (l'Alt Empordà); o els 38,1 mm de Viladrau (Osona).
- La neu va caure a partir dels 1.000m afectant a molt punts del país, però els gruixos més destacats (per sobre dels 30 cm) es van registrar a les zones més elevades del Pallars Sobirà i la Val d'Aran.

Una nova pertorbació va afectar tot Catalunya entre els dies 26 i 28 de febrer, provocant una davallada de la temperatura i neu a cotes baixes (en alguns casos, per sobre dels 200 m), especialment a l'extrem sud i ponent. La baixa, que durant la nit del divendres 26 a dissabte 27 de febrer es va aprofundir arribant a Catalunya procedent de l'Atlàntic, es va allunyar cap al Mediterrani durant la jornada de diumenge 28. La precipitació va ser general i es van recollir de 20 a 50 mm a la majoria de comarques:

- Al llarg de l'episodi, el més important a Catalunya des de principis de novembre de 2015, es van recollir més de 50 mm al voltant de les muntanyes de Prades i entre 20 i 40 mm a majoria de comarques. Les quantitats més destacades registrades a les estacions gestionades per l'SMC es presenten a continuació: 67,9 mm a Prades (Baix Camp); 61,9 mm a Blancafort (Conca de Barberà); o els 58,5 mm a Setcases - Hostal Pastuira (Ripollès).
- Al llarg de l'episodi, la cota de neu va ser força variable, situant-se entre els 200 i els 1.200 m, depenent de l'indret i del moment. Al principi de l'episodi, el dia 26 a la nit, la cota de neu es trobava al voltant dels 1.000 a 1.200 m, però va tendir a baixar ràpidament al llarg de la matinada del dia 27, especialment al sud i oest del país. En algunes comarques, com és el cas de la Noguera, el Segrià, el Pla d'Urgell, l'Urgell, les Garrigues, la Ribera d'Ebre o la Terra Alta, dissabte al matí va arribar a nevar a partir d'uns 200 o 300 m, amb gruixos que en general van ser inferiors als 5 cm per sota dels 700 m. En canvi, al Pirineu, Prepirineu i comarques del nord-est la cota de neu es va situar entre els 800 i els 1.000 m durant bona part de l'episodi.
 - A les comarques pirinenques, al llarg del cap de setmana s'han acumulat gruixos d'entre 20 i 50 cm a les cotes mitjanes i altes, especialment al sector oriental, on aquesta ha estat la nevada més important de la temporada.
 - Fora de l'àmbit del Pirineu, la nevada ha deixat més de 20 cm a les parts més altes del massís dels Ports i de les muntanyes de Prades. D'altra banda, cal destacar gruixos superiors als 5 cm a zones altes de

■ Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016 ■

la Segarra, la Conca de Barberà, l'Urgell, l'Anoia, les Garrigues o la Noguera. També s'han superat els 20 cm de gruix a les parts més altes del massís del Montseny.

- La retirada de la depressió cap a l'est va provocar una entrada de vent del nord, que a partir del diumenge 28 a la nit va bufar amb ratxes molt fortes, especialment als dos extrems del país i als cims del Pirineu. Així, si bé al llarg del cap de setmana el vent ja s'havia fet sentir a diversos sectors, les ratxes més fortes de l'episodi es van registrar al llarg del dilluns 29: 104,0 km/h a Mas de Barberans (Montsià); 100,8 km/h al Perelló (Baix Ebre); 97,9 km/h al Pantà de Darnius - Boadella (Alt Empordà).

Episodis Càlids

Per acabar el repàs del mes de febrer cal destacar els dos episodis càlids que van afectar Catalunya:

- El primer es va produir els dies 1 i 2 de febrer: el radiosondatge de Barcelona del dia 1 de febrer a les 12h UTC va registrar la temperatura més alta de la sèrie de febrer (1998 – 2016) als tres nivells estàndard: 850 hPa (15,2 °C), 700 hPa (6,8 °C) i 500 hPa (-12,9 °C). La temperatura mesurada a les estacions de muntanya reflecteix l'excepcionalitat d'aquests valors, ja que cinc d'elles van igualar o superar la temperatura màxima absoluta de febrer de la seva sèrie: 14,9 °C a Boí (2.535 m) a l'Alta Ribagorça; 14,9 °C al Montsec d'Ares (1.572 m) al Pallars Jussà; 14,4 °C al Port del Comte (2.316 m) al Solsonès; 14,4 °C a Salòria (2.451 m) al Pallars Sobirà; i 13,3 °C a Malniu (2.230 m) a la Cerdanya.
- El segon es va donar els dies 21 i 22 fruit d'una advecció del sud impulsada per una baixa en alçada que va emergir del nord d'Àfrica, provocant una pujada molt sobtada de la temperatura. El radiosondatge de Barcelona va registrar una pujada de 13,8 °C en 36 hores, des dels 0,0 °C de la matinada del dia 20 fins als 13,8 °C del dia 21 al migdia, un valor gairebé 11 °C superior a la mitjana de febrer (1998-2015). Tot i l'ascens a nivells mitjans i alts, la inversió tèrmica va permetre que la matinada del dia 21 encara fos força freda, amb glaçades a totes les fondalades de l'interior i del prelitoral i fins i tot a punts del golf de Roses. Ara bé, la màxima va superar els 20 °C a bona part del Prelitoral i de l'interior, incloent la majoria de valls del Pirineu i del Prepirineu. Més enllà dels 24,8 °C de màxima d'Olot (Garrotxa), a 5 de les 131 estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades va ser la màxima més alta de la sèrie de febrer, ubicades a la Catalunya Central i al Prepirineu.

■ Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016 ■

D'altra banda, cal remarcar que durant el dia 22 la baixa va provocar pluja de fang a Catalunya i neu bruta a les parts més elevades del Pirineu.

Temperatura

Pel que fa a la temperatura mitjana mensual, el febrer s'ha de qualificar com a càlid en general a gairebé tot Catalunya, especialment a la conurbació de Barcelona, i a àmplies zones del Prelitoral, de la depressió Central i del Prepirineu (Figura 1).

Aquests valors d'anomalia tèrmica han estat conseqüència de la configuració sinòptica amb un domini de la circulació zonal (vent de l'oest) durant gran part del mes, inhibint les masses fredes provinents d'altres latituds.

La taula següent mostra els valors d'anomalia positiva (diferències de la temperatura mitjana mensual de febrer respecte de la mitjana climàtica mensual del mes de febrer pel període de referència 1961-1990) que han igualat o superat els +2,5 °C a les estacions de la XEMA.

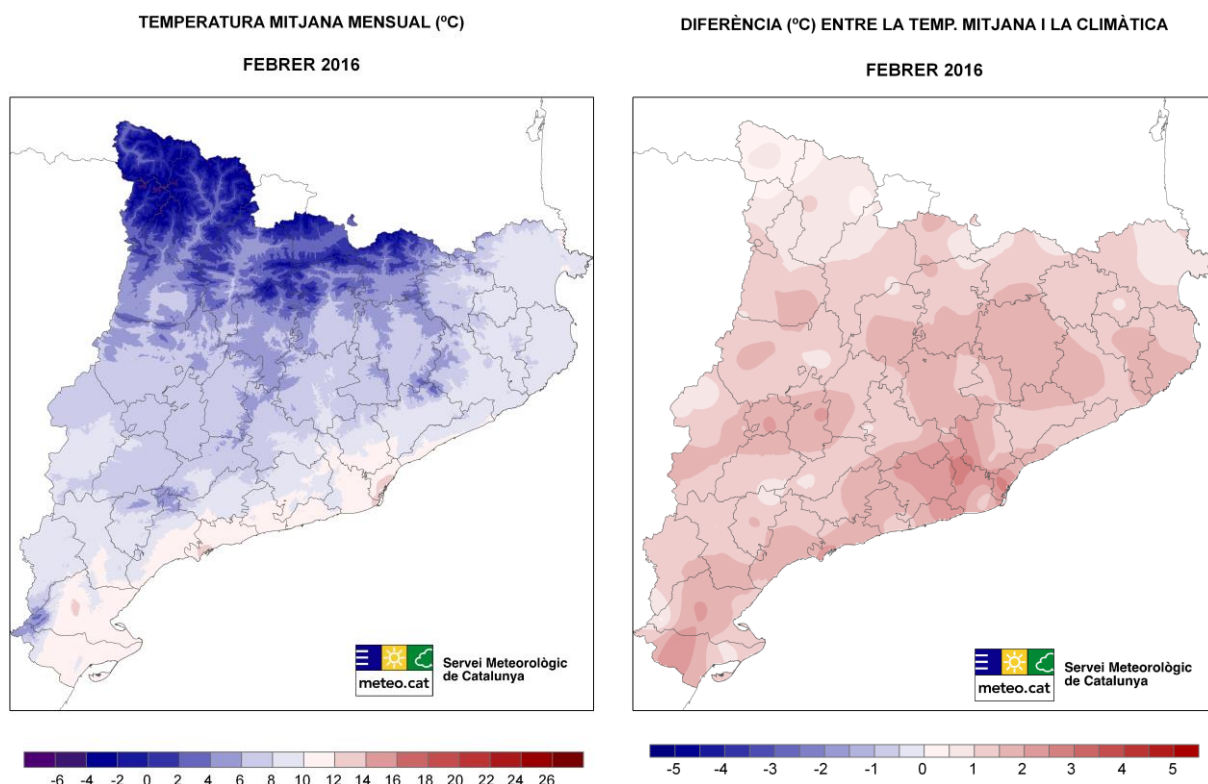
Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
Barcelona - el Raval	Barcelonès	+2,8
Castellbisbal	Vallès Occidental	+2,7
Mas de Barberans	Montsià	+2,5
Vallirana	Baix Llobregat	+2,5
Barcelona - Observatori Fabra	Barcelonès	+2,5

Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes de febrer de 2016 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

■ **Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016** ■

Precipitació

Pluviomètricament, el mes de febrer ha estat normal o plujós a gran part de Catalunya i, fins i tot, molt plujós a les parts més elevades del Prepirineu i Pirineu occidental, les terres de Lleida i al sud del Maresme. En canvi, ha estat sec al delta de l'Ebre, Prepirineu oriental, extrem oriental de la comarca de la Cerdanya, a àmplies zones de la costa Brava, a la plana interior gironina i a punts de la part baixa de la conca del Llobregat (Figura 2).

Aquests valors d'anomalia de precipitació han estat conseqüència dels sistemes frontals que van afectar el país, amb un origen atlàntic, que arribaven molt desgastats a la meitat oriental del país, afectant especialment l'oest del Principat.

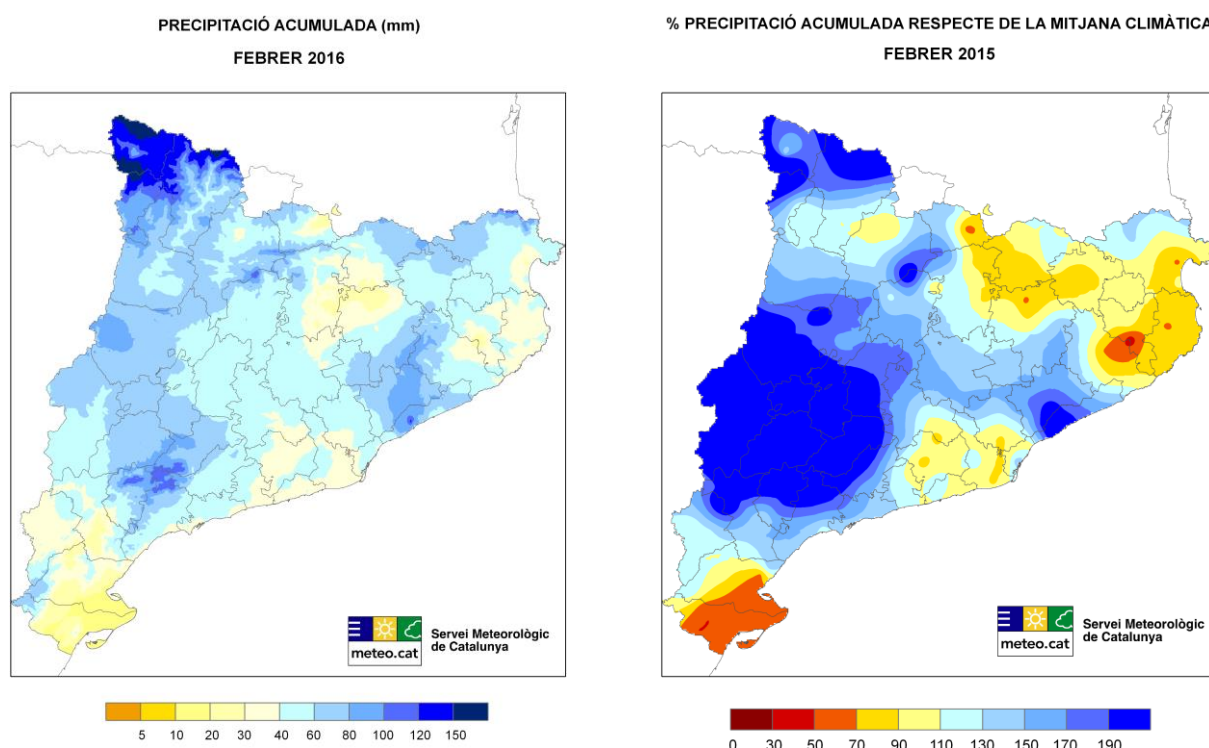
Cal remarcar que el febrer (juntament amb el mes de juliol) són els menys plujosos des d'un punt de vista climàtic. D'aquesta manera, els valors per sobre dels 40 mm que s'han enregistrat a molt punts del Principat (especialment entre els dies 26 i 28 de febrer), han estat suficients per a superar la mitjana climàtica mensual: aquesta última es situa entre els 20 mm a àmplies zones del terç oest i sud del país, i els 75 mm a les parts més elevades del Pirineu.

■ Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016 ■

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de febrer de 2016 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques), gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

A continuació es mostren les estacions gestionades per l'SMC en les quals la precipitació acumulada durant el febrer ha superat els 75 mm.

Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	195,9
Sant Joan de Toran (XOM)	Val d'Aran	181,0
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	163,3
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	138,8
Mataró-Can Canyelles (XOM)	Maresme	134,0
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	127,1
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	125,1

■ **Nota del Butlletí Climàtic de febrer de 2016** ■

el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	111,5
Prades	Baix Camp	107,8
Viu de Llevata (XOM)	Alta Ribagorça	100,0
Viladrau	Osona	97,6
Cabrils	Maresme	94,3
Os de Balaguer - el Monestir d'Avellanès	Noguera	90,6
la Roca del Vallès - ETAP Cardedeu	Vallès Oriental	89,4
Beget (XOM)	Ripollès	89,1
Sant Esteve de Palautordera - Can Monclús (XOM)	Vallès Oriental	86,1
Blancafort	Conca de Barberà	84,5
Vielha	Val d'Aran	84,3
Dosrius - PN Montnegre Corredor	Maresme	84,0
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	82,3
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	Cerdanya	82,0
la Pobla de Cérvoles (XOM)	Garrigues	81,5
Pantà de Siurana	Priorat	81,1
Campins (XOM)	Vallès Oriental	81,0
Setcases-Hostal Pastuira (XOM)	Ripollès	80,7
Ulldemolins	Priorat	79,3
Alfarràs	Segrià	79,2
Mataró - Vista Alegre (XOM)	Maresme	78,9
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	78,4
Vilanova de Meià	Noguera	77,8
Vilanova del Vallès	Vallès Oriental	77,2
Gisclareny	Berguedà	75,4

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es podran consultar a www.meteo.cat i a les xarxes socials facebook.com/meteocat i @meteocat.

Servei Meteorològic de Catalunya
1 de març de 2016